YOSHLAR TARBIYASIDA MILLIY QADRIYATLARNING AHAMIYATI

Eshpo'latova Xolida Bahodir qizi
Jizzax Davlat pedogogika
unversiteti 2-bosqich talabasi
https://doi.org/10.5281/zenodo.23298495

Annotatsiya: Ushbu maqolada yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning o'rni va ahamiyati yoritiladi. Milliy qadriyatlar yosh avlodni vatanparvarlik, ma'naviyat, axloqiy poklik, mehnatsevarlik va insonparvarlik ruhida tarbiyalashning muhim omili hisoblanadi. Shuningdek, maqolada milliy meros va an'analarning yoshlarning shaxs sifatida kamol topishidagi roli tahlil qilinadi.
Kalit so'zlar:milliy qadriyatlar, yoshlar tarbiyasi, ma'naviyat, vatanparvarlik, milliy meros, axloqiy tarbiya, an'analar, komil inson.

Abstract: This article examines the importance of national values in the education and upbringing of young people. National values play a significant role in developing patriotism, spirituality, diligence, moral integrity, and humanism among the younger generation. The article also analyzes the contribution of national heritage and traditions to the personal development and social maturity of youth
Key words: national values, youth education, spirituality, patriotism, national heritage, moral upbringing, traditions, personal development, cultural identity.

Аннотация:В данной статье рассматривается значение национальных ценностей в воспитании молодежи. Национальные ценности являются важным фактором формирования патриотизма, духовности, трудолюбия, нравственности и гуманизма у молодого поколения. Также анализируется роль национального наследия и традиций в становлении личности и развитии молодежи.
Ключевые слова: национальные ценности, воспитание молодежи, духовность, патриотизм, национальное наследие, нравственное воспитание, традиции, гармонично развитая личность.

Kirish qismi

Bugungi globallashuv jarayonida dunyo mamlakatlari o'rtasidagi iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalarning kengayib borishi yoshlar ongiga turli g'oya va qarashlarning kirib kelishiga sabab bo'lmoqda. Bunday sharoitda yosh avlodni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Chunki milliy qadriyatlar har bir xalqning asrlar davomida shakllangan ma'naviy boyligi, urf-odatlari, an'analari, madaniy merosi va hayotiy tajribasining mujassam ifodasidir. Ular yoshlarning ma'naviy kamoloti, axloqiy tarbiyasi hamda milliy o'zligini anglashida muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasida ham yoshlar tarbiyasiga davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Barkamol avlodni voyaga yetkazish, ularda vatanparvarlik, insonparvarlik, mehnatsevarlik, milliy g'urur va fidoyilik tuyg'ularini shakllantirishda milliy qadriyatlarning o'rni beqiyosdir. Ayniqsa, oila, mahalla, ta'lim muassasalari va jamoatchilik hamkorligida yoshlarni milliy ruhda tarbiyalash jamiyat taraqqiyotining muhim sharti hisoblanadi.

Buyuk mutafakkir Abdulla Avloniy tarbiya masalasiga alohida e'tibor qaratib: "Tarbiya biz uchun yo hayot, yo mamot, yo najot, yo halokat, yo saodat, yo falokat masalasidir", deb ta'kidlagan. Ushbu fikr yoshlar tarbiyasi har qanday jamiyatning kelajagini belgilovchi eng muhim omillardan biri ekanligini

anglatadi. Darhaqiqat, yoshlar qalbida milliy qadriyatlarga hurmat va sadoqat tuyg‘usini shakllantirish orqali ularni turli yot g‘oyalar ta'siridan himoya qilish, Vatanga muhabbat va xalq manfaatlariga sodiqlik ruhida tarbiyalash mumkin.

Asosiy qismi

Milliy qadriyatlar tushunchasi va uning mazmun-mohiyati

Milliy qadriyatlar har bir xalqning uzoq tarixiy taraqqiyoti davomida shakllangan ma'naviy, axloqiy, madaniy va ijtimoiy boyliklari majmuasidir. Ular xalqning urf-odatlari, an'analari, tili, dini, madaniyati, turmush tarzi va dunyoqarashida o‘z ifodasini topadi. Milliy qadriyatlar jamiyatning ma'naviy poydevori bo‘lib, avloddan avlodga meros sifatida o‘tib keladi.

O‘zbek xalqining milliy qadriyatlari ham boy tarixiy merosga ega bo‘lib, ular orasida kattalarga hurmat, kichiklarga izzat, ota-onani e'zozlash, mehr-oqibat, mehmondo‘stlik, bag‘rikenglik, insonparvarlik va vatanparvarlik kabi fazilatlar alohida o‘rin tutadi. Ushbu qadriyatlar yoshlarni komil inson sifatida shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning o‘rni

Yoshlar tarbiyasi har qanday davlat va jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biridir. Tarbiya jarayonida milliy qadriyatlar yoshlarning axloqiy, ma'naviy va intellektual rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko‘rsatadi. Chunki milliy qadriyatlar insonning ruhiy dunyosini boyitib, unda ezgu fazilatlarni shakllantiradi.

Yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning o‘rni, avvalo, vatanparvarlik tuyg‘usini rivojlantirishda namoyon bo‘ladi. O‘z Vatanining tarixi va madaniyatini chuqur bilgan yoshlar mamlakat ravnaqiga daxldorlik hissi bilan yashaydilar. Natijada ular yurt tinchligi, xalq farovonligi va davlat taraqqiyoti uchun mas'uliyatni chuqur his etadilar.

Yoshlarni ma'naviy barkamol etib tarbiyalashda milliy qadriyatlarning ahamiyati

Ma'naviy barkamol avlodni tarbiyalash bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biridir. Ma'naviyat va ma'rifatning asosini esa milliy qadriyatlar tashkil etadi. Milliy qadriyatlar yoshlarning ma'naviy immunitetini mustahkamlab, ularni turli zararli g‘oyalar va ma'naviy tahdidlardan himoya qiladi.

Buyuk mutafakkir Abu Nasr Forobiy inson kamolotining asosini bilim va axloqda deb bilgan. Uning fikricha, jamiyat taraqqiyoti yosh avlodning ma'naviy va axloqiy yetukligiga bog‘liq. Shu sababli yoshlarni milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalash nafaqat ularning shaxsiy kamoloti, balki davlat va jamiyatning kelajagi uchun ham muhimdir.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, milliy qadriyatlar yoshlar tarbiyasining muhim ma'naviy asoslaridan biri hisoblanadi. Ular yosh avlodning dunyoqarashi, axloqiy fazilatlari, ma'naviy kamoloti hamda milliy o‘zligini anglashida muhim o‘rin tutadi. Ayniqsa, vatanparvarlik, insonparvarlik, mehnatsevarlik, halollik, kattalarga hurmat va kichiklarga izzat kabi fazilatlar milliy qadriyatlar orqali yoshlar ongiga singdiriladi.

Milliy qadriyatlar yoshlarni turli yot g‘oyalar va ma'naviy tahdidlardan asrashga xizmat qilib, ularda mustahkam ma'naviy immunitetni shakllantiradi. Oila, mahalla va ta'lim muassasalari hamkorligida olib boriladigan tarbiyaviy ishlar yoshlarning milliy qadriyatlarga hurmat ruhida voyaga yetishiga yordam beradi. Globallashuv sharoitida ham milliy qadriyatlarni asrab-avaylash va kelajak avlodga yetkazish jamiyat taraqqiyotining muhim shartlaridan biridir.

Foydanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. Toshkent: “O‘zbekiston”, 2021.
2. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. Toshkent: “Ma'naviyat”, 2008.
3. Avloniy A. Turkiy guliston yoxud axloq. Toshkent: “O‘qituvchi”, 1992.
4. Forobiy A.N. Fozil odamlar shahri. Toshkent: Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1993.
5. O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida”gi Qonuni. Toshkent, 2016.